

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Quod ueri Chritiani reditus soluant, & quod sit officium magistratus in
rebus temporarijs

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

T R A C T A T V S

posse Christianum esse, qui seruos habet. Nec interim negamus multo perfectiorem futurum, si seruos suos propter deum manumittat. Quod si non fecerit, cogi nec debet nec potest, modo talis sit qui uim non inferat, & nihil præter æquum & iustum cum illis agat.

Porro quum reditus de rebus suis accipere sine dolo & fraude (ut superiora colligamus) minus & leuius sit, quàm seruos habere, & seruis imperare neminem à deo separat: consequitur hoc quod leuius est neminem Christiano nomine depellere. Hæc ergo prædicatio quam in uulgus spargitis (Christianum non posse reditus recipere) falsa est, peruersa, & erronea, quam eneruatam & subuersam ex prædictis quibuslibet pijs satis adparet.

Restat iam ut affirmatiuam nostram, quod Christiani reditus soluant, etiam probemus.

Q U O D V E R I C H R I S T I A N I reditus soluant, & quod sit officium magi- stratus in rebus temporarijs.

Non est priuati hominis cuiuscunq; tandem, ut in rebus istis temporarijs, uenditionibus scilicet, emptionibus, negotiationibus, mercibus, solutionibus, debitis, foederibus, pactionibus aut contractibus, sua sponte aut utilitate, uel publice uel priuè.

privatim, quidquam statuatur, decernatur, aut præscribat.

Hoc enim magistratus est publicus, quibus in temporibus istis data est potestas. Vicarij sunt dei magistratus: qui duplex est. Alter enim animabus & rebus divinis: alter rebus externis & corporalibus præficiatur. Sed de altero iam loquimur cui administratio rerum externarum demandata est, ut in his statuatur ac decernatur pro temporum, locorum, & personarum qualitate, & quatenus id ad pacem & tranquillitatem publicam conducere videtur, & quantum iustitia & æquitas suadet. Iam omnium piorum est, ut præceptis & decretis magistratus huiusmodi obtemperent, nec velit quisque pro suo arbitrio tumultuari, & confundere omnia. Huic ordinationi legitime si quis resistit, is non hominibus sed dei ordinationi resistit. Est enim magistratus dei vicarius in terris, qui iuxta os domini omnia pronunciat, & iudicij iustis lites & disceptationes tollit, publicam pacem & tranquillitatem tuetur. Huc pertinet quod Paulus Rom. 13. admonet, quum de magistratus uocatione & officio locutus, mox subdit: Reddite ergo omnibus quod debetur, cui tributum tributum, cui uectigal uectigal, cui timorem timorem, cui honorem honorem.

Et Christus ipse docet ac præcipit ut Cæsari quod Cæsaris, & deo quod dei est reddatur: sub Cæsaris nomine omnem in genere magistratum intelligens. Cui

Ad quæ pertineat administratio rerum temporalium.

debetur obedientia in hisce rebus quæ cum pietate et iustitia non pugnant. Nihil unquam contra ius gentium nec Christus nec apostoli tentarunt.

Ad hoc pertinet quod Ioannes publicanis dicit, ne plus acciperent quàm sit ipsis constitutum, nimirum à magistratu, ut supra patuit. Deinde quod Lucæ 2. scriptum est de censu et professione quæ facta est regnante Augusto, sub præside Syriæ Cyrenio. Petrus omni ordinationi humanæ nos subditos esse iubet 1. Petri 2. Paulus 1. Cor. 6. quosdam esse vult in ecclesia, qui de rebus ad uitam pertinentibus decernant et statuunt, ac inter fratres, si quæ lites de ijs incidant, componant.

Quum quidam Christum de diuidenda inter se et fratrem hereditate compellaret Lucæ 12. Christus hoc officij à se reiicit in magistratum. Dicit enim: Quis me constituit iudicem aut disceptatorem inter uos? quasi diceret: Hoc magistratus munus est, non cuiuslibet priuati hominis.

Sic uidemus Ioannem, apostolos, Christum ipsum, quod ad temporaria et externa pertinet, ad magistratum retulisse omnia, ut quorum præceptis ac decretis parere conueniat, ut omnibus quæ debentur reddantur. Nihil tumultus in his mouent unquam, ne Euangelium propter hæc male audiat. Et licet Romæ, Corinthi, alijsq; magnis et maritimis urbibus, in quibus

bus magne negotiationes & contractus fiebant, prædicarent, tamen contra ius gentium nihil uel prædicasse uel scripsisse dicuntur.

Spiritus ergo Apostolicus non est, qui contempto magistratu & eius legibus pro temporarijs rebus tumultuatur & litigat. Ex patre diabolo nascitur hic, & cupiditate noxia, per quem satan, antiquus hostis ueritatis, Euangelij splendorem opprimere conatur. De quo Iacobus sic scribit: Vnde bella & lites in uobis? Nonne hinc? nimirum ex uoluptatibus uestris, quæ militant in membris uestris. Concupiscitis & non habetis: inuidetis & emulamini, & non potestis adipisci, &c.

Q V A N T V M I V G V M P E R abolitionem reddituum populo imponeretur.

Expendendum omnino simplicibus, non synceros esse, qui hæc mouent, nec amore huc instigatos, qui nondum recte consyderarunt, quid ex hisce demum sequeretur. Nec tam bene tecum agitur unquam, quin ceruicibus tuis duplex onus imponatur, utrumq; duplo grauius quam sint redditus. Decernat aut indulgeat magistratus, ut intra quinquennium omnes redditus simul cum sorte redimantur. Iam duo grauisima incommoda succedent, Alterum;